

परिव्राजकानामिति परिवर्हणं शय्यादिभोगसामग्री ॥ ३ ॥ ४ ॥ कृत्वेति आत्मन्यग्नौ समारोप्य अग्निमुद्दिश्य स्वमुखे हविर्भिर्जुहोति होमं कुर्यात् चिताग्निनां यैरग्निचयनं कृतं मुनिवृद्धैस्तेषां लोकं प्राजापत्यं पदं यद्वा स्वशरीरसंस्थं अग्निहोत्रं प्राणाग्निहोत्रं भैक्ष्योपगतैर्हविर्भिः कृत्वेति संबंधः भिक्षुर्भूत्वेत्यर्थः शरीरं शरीरस्थं अग्निमिव प्रकाशमानं जीवं स्वमुखे निर्गमस्थाने परमात्मनि जुहोति जीवं ब्रह्मणि प्रविलापयति योगं करोतीत्यर्थः सः चितानां नष्टानामग्निनां जह्वस्त्वमार्षं लोकमव्यक्तमात्रं श्रूयते च यथानिर्धनो बन्धिः स्वयोनावुपशाम्यति तथा दत्तिक्षये चित्तं स्वयोनावुपशाम्यतीति उक्तं च शकुनीनामिवाकाशे पदं न दृ

परिव्राजकानां पुनराचारः तद्यथा विमुच्याग्निधनकलत्रपरिवर्हणं संगेष्व्वात्मनः स्नेहपाशानवधूय परिव्रजन्ति समलोष्ठाश्मकांचनास्त्रिवर्गप्रवृत्तेष्वसक्तबुद्धयः अरिमित्रोदासीनानां तुल्यदर्शनाः स्थावरजरायुजांडजस्वेदजोद्भिज्जानां भूतानां वाङ्मनः कर्मभिरनभिद्रोहिणोऽनिकेताः पर्वतपुलिनवक्षमूलदेवतायतनान्यनुचरंतो वासार्थमुपेयुर्नगरग्रामं वानगरे पंचरात्रिकाग्रामे चैकरात्रिकाः प्रविश्य च प्राणधारणार्थं द्विजातीनां भवनान्यसंकीर्णकर्मणामुपतिष्ठेयुः पात्रपतितायाचितभैक्ष्याः कामक्रोधदर्पलोभमोहकार्पण्यदंभपरिवादाभिमानहिंसानिवृत्ता इति ॥ ३ ॥ भवन्ति चात्र श्लोकाः अभयं सर्वभूतेभ्यो दत्त्वा यश्चरते मुनिः ॥ न तस्य सर्वभूतेभ्यो भयमुत्पद्यते क्वचित् ॥ ४ ॥ कृत्वाग्निहोत्रं स्वशरीरसंस्थं शरीरमग्निं स्वमुखे जुहोति ॥ विप्रस्तुभैक्ष्योपगतैर्हविर्भिश्चिताग्निनां सव्रजते हिलोकं ॥ ५ ॥ मोक्षाश्रमं यश्चरते यथोक्तं शुचिः सुसंकल्पितमुक्तबुद्धिः ॥ अनिधनं ज्योतिरिव प्रशांतं सब्रह्मलोकं श्रयते मनुष्यः ॥ ६ ॥ भरद्वाज उवाच अस्मा लोकात् परो लोकः श्रूयते नोपलभ्यते ॥ तमहं ज्ञातुमिच्छामि तद्ब्रवान्वक्तुमर्हति ॥ ७ ॥

श्यत इति चिदातोर्नाशार्थत्वं यो वै भागिनं भागान्नुदते चयते वै न संयदिवैनं न चयते थपुत्रमथ पौत्रं चयत इत्यादौ दृष्टं चयते क्षिणोति ॥ ५ ॥ एतदेवाह मोक्षेति सुतरां संकल्पितमुक्तासंकल्पहीनावुद्धिर्यस्य ब्रह्मैव लोको ब्रह्मलोकस्तं ॥ ६ ॥ एवं स साधनां ब्रह्मविद्यां श्रुत्वा ब्रह्मसाक्षात्कारोपायं जिज्ञासमानः पृच्छति अस्मादिति परो लोकः परमात्मा ज्ञातुं साक्षात्कर्तुं ॥ ७ ॥